

Odešel Zdeněk Vrubel, environmentalista a botanik z Pazderny

*29. 1. 1973, Frýdek-Místek – †31. 10. 2022, Skalice u Frýdku-Místku

Obr. 1. Zdeněk Vrubel, 26. března 2022 v Bruzovicích. – Foto David Hlisnikovský

Poměrně krátce, mezi lety 2011 až 2014, se svou účastí na pobočkovém dění podílel i Zdeněk Vrubel z Pazderny. Těm, kdo měli možnost se s ním setkat, bych jej chtěl připomenout, a těm, kdo ji neměli, bych jej rád přiblížil. Letos 29. ledna by mu totiž bylo 50 let, kdyby se nebýval odhodlal, loni, posledního října, odejít...

Mně bylo dopřáno setkávat se s ním od roku 2002, neb nás tehdy spojilo zaujetí pro biotu a rostlinstvo především, což usnadnila blízkost mezi mým Frýdkem a jeho Místkem, kde jsme toho času pobývali.

Zdeněk své zájmy plně projevoval již od základní školy, tudíž zvolil střední zemědělskou školu v Českém Těšíně a nato i vysokoškolské studium ekotechniky, které však po šesti semestrech odmítl dokončit. Svou společenskou roli totiž spatřoval – a skutečně našel – někde docela jinde. Stal se environmentalistou, a to nikoli výhradně slovem, nýbrž předně svými činy. Obdařen fenomenální pamětí, nadprůměrným intelektem

Obr. 2. Herbářová položka *Dentaria x paxiana* od Zdeňka Vrubla, uložená v herbáři Muzea Beskyd Frýdek-Místek (FMM). – Foto David Hlisenkovský

a širokým spektrem zájmů v disciplínách přírodo- i společenských, přijal pozici pouličního uklízeče v Technických službách města Frýdku-Místku, v níž setrval celých dvaadvacet let. Svými výrazně posunutými hranicemi vnímání teplotního optima, kdy i za mrazivých dní odklízal sníh oblečen třeba jen v trenýrky a triko s krátkým rukávem, přirozeně budil velikou zvědavost u kolemjdoucích. Tím se stával inspirací a objektem zájmu pro nejednu novinový článek nebo rovnou dokumentární film, skrze něž se nejen měšťané mohli o Zdeňkovi dozvídat daleko více zajímavějších skutečností – a že bylo co!

Léta totiž přebýval v městském podchodu, odíval se v to, co jiní vyhodili a svým bídým výdělkem velmi štědře obdarovával environmentální neziskové organizace. O svém volnu se neustále vzdělával četbou všelike odborné literatury, anebo putoval i týdny pěšky krajinami blízkými i vzdálenými – kde botanizoval. Systematicky zkoumal květenu severní Moravy a Slezska, větší polskou část nevyjímaje, severozápadního Slovenska a nezřídka se pouštěl i daleko na sever, kde se cítil moc dobře. S oblibou navštěvoval dystrofní biotopy psychrofilních a hemerofobních druhů rostlin, s nimiž sdílel povahové rysy člověka asketického, chladnomilného a plachého. Ze svých toulek pak po sobě zanechal celkem přes tisíc herbářových položek v Muzeu Beskyd a méně i v Muzeu Těšínska a Ostravském muzeu.

Členové Moravskoslezské pobočky ČBS se měli možnost se Zdeňkem setkat kupříkladu na počátečních výročních setkáních nebo na exkurzích *Za termofilní flórou heřmanické sopky* roku 2012 a *Za zbožnou kostelní flórou a hřbitovním kvítím Oderských vrchů* roku 2014, kde vynikl svým přehledem zvláště v obtížných rodech *Amaranthus*, *Oenothera* nebo třeba *Rubus*.

Ve Zdeňkovi jsem našel a s jeho odchodem pozbyl vzácného přítele a nekonvenčního učitele, jemuž jsem za mnohé vděčen. Podrobněji se tak zmiňuji v nekrologu (Hlisnikovský 2022), který vyšel tiskem ve sborníku *Acta Musei Beskidensis*, a na ten bych zájemce o osobu a odkaz Zdeňka Vrubla tímto rád nasměroval.

DAVID HLISNIKOVSÝ

Použité zdroje

Hlisnikovský D. (2022): Odešel nápadný samorost, jehož nikdo neznal... – *Acta Musei Beskidensis* 12: 86–93.